

Bijzondere bomen voor hoveniers die zich willen onderscheiden

Drie nieuwkomers die nú te koop zijn

In de portefeuille van Breederplants zitten tientallen nieuwe bomen en struiken. 'We houden ons bezig met het beschermen en introduceren van nieuwe plantenrassen', legt eigenaar Ronald Laman uit. 'Het ontwikkelen van een nieuwe plant kost zeker tien tot vijftien jaar. Een veredelaar moet eerst eigen genetica opzetten: een geschikte vader- en moederlijn ontwikkelen. Dan begint het kruisen en selecteren, met daarna nog een testfase en het vermeerderen tot voldoende aantallen. Logisch dat een veredelaar de nieuwe variëteit door kwekersrecht wil beschermen om te voorkomen dat iemand anders "gratis" van het veredelingswerk profiteert', legt Laman uit. Boomkwekers die hun nieuwe rassen willen beschermen, kunnen daarvoor bij Breederplants terecht.

Kwekersrecht

Breederplants test de aangemelde variëteit zelf

nog een à twee jaar, om te zien of deze uniek en onderscheidend genoeg is. 'Voor mij is iets niet nieuw als een blaadje 1 centimeter langer is of als een bloem een paar blaadjes meer of minder heeft. Maar de goudenregen 'Yellow Rocket', die de vorm van een strak opgaande zuilboom heeft en ook past in een kleinere tuin, is wél interessant. En een boom of struik die minder snoei nodig heeft, is zowel voor de kweker als de particulier interessanter. Voor ons is het ook een voorwaarde dat de plant niet te ziektegevoelig is.'

Wanneer de plant is 'goedgekeurd', meldt Laman hem aan bij de CPVO – een agentschap van de Europese Unie dat het systeem van kwekersrechten van de Unie beheert voor de 27 lidstaten. Na twee jaar testen kan de plant kwekersrecht krijgen. En afhankelijk van wat de veredelaar zelf wil, kan dat alleen voor Europa

Wie zijn of haar klanten wil verrassen met iets bijzonders, moet eens bij de bron kijken – de plek waar veredelaars aankloppen als ze hun nieuwe rassen willen beschermen en in de markt zetten. Breederplants in Gouda is zo'n bedrijf.

Auteur: Marleen Arkesteijn

DRIE NIEUWKOMERS

Betula pendula Fastigiata Joes (Jolep1)

Laburnum anagyroides LAYR (Yellow Rocket)

Fagus Sylvatica verschuurfag1 (Midnight Feather)

HOOGTE

Ong. 7 meter

Ong. 5 meter

Ong. 10 meter

BIJZONDERHEDEN

Goed toepasbaar kleinere tuin, oranjegele herfstkleur, zeer winterhard en niet gevoelig voor ziektes
Goudenregen, zeer winterhard, peulen bladeren en jonge twijgen zacht behaard
Door slanke groei, weinig snoei nodig, maakt makkelijk zijhout, geschikt voor heggen, blad is diep ingesneden

Laburnum anagyroides LAYR

zijn of ook voor andere werelddelen. Beschermen is mooi, maar er moet ook gecontroleerd worden of degene die de plant kweekt een licentie heeft om hem te mogen kweken. 'We kijken twee keer per jaar of de licentiehouders op tijd hun geld afdragen en controleren ook of de planten niet ergens illegaal vermeerderd worden.'

Schatkist van nieuwe producten

De veelbelovende nieuwe rassen kunnen nu verder gekweekt worden, voorzien van een certificaat van Europees kwekersrecht. Breederplants zit als een spin in het web als het gaat om het onderbrengen van de nieuwe rassen bij boomkwekers in verschillende landen. Op de website staan alle kwekersrechtelijk beschermde planten beschreven die Breederplants in de markt zet én er wordt vermeld waar ze gekweekt worden en dus te koop zijn.

Laman beschrijft hieronder drie nieuwkomers die de moeite waard zijn voor hoveniers en vanaf nu te koop zijn. In de korte omschrijving staan de sterke punten van deze bomen, wie de veredelaar is en door wie ze in Nederland worden gekweekt. Dat is de plaats waar de hovenier moet zijn die zoekt naar iets onderscheidends.

1. *Betula pendula Fastigiata* Joes ('Jolep1') PBR

'Fastigiata Joes' is een zeer gezonde zuilberk met een strak opgaande groei en een zeer mooie witte bast, die al na drie jaar zichtbaar is. De volwassen boom wordt 7 meter hoog. Deze eigenschappen maken de boom goed toepasbaar in een kleinere tuin en als laanboom. De oranjegele herfstkleur geeft nog een extra dimensie aan het ras. 'Fastigiata Joes' is niet gevoelig voor ziektes en zeer winterhard. De veredelaar is John de Lepper uit Hulsel. De boom is in Europa beschermd onder nummer EU46991.

In Nederland wordt de boom gekweekt door L. Akkermans Boomkwekerij, Boomkwekerij John de Lepper en A & E Maaijen VOF.

2. *Laburnum anagyroides* LAYR (Yellow Rocket) EU20180789

De goudenregen 'Yellow Rocket' is een strak opgaande zuilboom, die sierlijk en strak omhoog groeit zonder afhangende takken. De boom wordt ongeveer 5 meter hoog. De kroon bovenin blijft ook goed bij elkaar en zakt niet uit na enkele jaren. Om een zo mooi mogelijke bloei te krijgen, raden wij aan om zoveel mogelijk takken op de kroon te behouden; dit om het effect van de bloemen te versterken. Bloei, blad en tak

De jonge twijgen zijn opvallend groen. Oude takken en de stam kleuren bruingroen. De stam blijft glad. Het donkergroene blad is drietallig; elk deelblad is 3 tot 8 cm lang en heeft een blauwgroene onderzijde. De bloei is uitbundig en begint in april/mei, met goudgele hangende trossen van 10–20 (25) cm lengte, maar de bloemen geuren niet. De peulen, bladeren en jonge twijgen zijn zacht behaard. Hierdoor verschilt deze goudenregen sterk van andere soorten.

Snoei

'Yellow Rocket' bloeit op tweejarige takken. Om ieder jaar een mooie egale bloei te krijgen, raden wij dus aan om de lange doorschieters eruit te snoeien en de boom niet in zijn geheel terug te snoeien.

Standplaats

'Yellow Rocket' verdraagt een kalkrijke grond. De boom is zeer winterhard en verdraagt temperaturen van -23° tot -28°C. De veredelaar is Csaba Kiss uit Hongarije. In Nederland wordt de boom gekweekt door A & E Maaijen VOF, Batouwe Boomkwekerijen BV, Boomkwekerij John de Lepper en P.W. Captein & Zn.

Fagus sylvatica Midnight Feather

Fagus sylvatica Midnight Feather

Erwin Maaijen: 'Hoveniers vinden bij ons bijzondere bomen en struiken'

Hoveniers die op zoek zijn naar iets bijzonders, kunnen terecht bij boomkwekerij Maaijen in Boskoop van Arie en zijn zoon Erwin Maaijen. Het is een unieke kwekerij van specialiteiten die 'gewone' boomkwekers niet kweken, omdat ze bijvoorbeeld lastig te vermeerderen zijn of omdat de markt beperkt is. Van sommige soorten hebben ze zelfs het alleenrecht om ze te mogen kweken.

Erwin Maaijen

'We richten ons qua afzet op de Oost-Europese landen, maar we leveren zowel binnen als buiten Europa. Dat betekent dat al onze producten goed winterhard zijn. Verder zijn ze weinig ziektegevoelig. Een boomkweker kan als dat nodig is spuiten bij een ziekte of plaag, maar dat wil je natuurlijk niet voor de particulier', zegt Erwin over de twee belangrijke voorwaarden waaraan alle producten voldoen.

De producten die geteeld worden bij boomkwekerij Maaijen, komen letterlijk van alle kanten. Een voorbeeld is *Edgeworthia chrysantha*, de papierstruik. 'Deze plant is via via bij ons terechtgekomen. Een handelaar uit de VS kwam met de vraag hoe hij ze moest vermeerderen. Wij zijn goed in het beantwoorden van zulke vragen. Inmiddels kweken we meer cultivars.'

Ook Breederplants is een bron van nieuwe planten. Alle drie de genoemde bomen worden door boomkwekerij Maaijen gekweekt. Dit bedrijf is voor Nederland de enige kweker van 'Midnight Feather'. De andere twee producten worden door meer boomkwekers geteeld. 'Dat is niet erg. We kweken ieder een ander stadium. Van de zuilberk 'Joes', bijvoorbeeld, kweekt Boomkwekerij De Lepper grotere bomen, Akkermans kweekt ze voor tuincentra en wij maken halfwas producten. Dat is het fijne van Ronald Laman. Hij verdeelt ze zo dat we er allemaal wat aan verdienen.'

Grote keuze voor boomkwekers

Het sortiment omvat meer dan honderd soorten bomen en struiken. Deze worden zeker niet allemaal volgroeid afgeleverd. Naar schatting zo'n 80 procent gaat als halfwas product weg naar collega-telers, die ze bijvoorbeeld doorkweken tot laanbomen of als product voor in het tuincentrum. De overige 20 procent gaat als kant-en-klaar eindproduct weg, onder andere naar hoveniers. 'Wij leveren geen gewone soorten als lavendel en buxus, maar juist de *eyecatching* bomen en struiken', zegt Maaijen. Hoveniers zijn welkom om te komen kijken. De producten van Maaijen zijn overigens ook online te koop bij Plant Market.

3. *Fagus sylvatica* verschuurfag1 (Midnight Feather) EU20201298

'Midnight Feather' is een opgaande beuk, die een mooie doorgaande tak maakt en goed dicht op de stam. Het is een gezonde boom die uitstekend te gebruiken is voor de kleinere tuin, het openbaar groen, als vakbeplanting of als boom langs de weg. Door de slanke vorm heeft 'Midnight Feather' nagenoeg geen snoei nodig. Knip alleen de wat langere takken weg om de mooie slanke vorm te behouden. Alleen uitdunnen is raadzaam.

Nachtzwarte bladeren

Het blad van 'Midnight Feather' is diep ingesneden en heeft de vorm van een hand. Zodra deze beuk begint te groeien, loopt hij uit met dieprode bladeren die gedurende het groeiseizoen verkleuren naar zwart, de kleur

van de nacht. Deze mysterieuze kleur steekt heel mooi af in borders met planten met witte bloemen.

Standplaats

'Midnight Feather' stelt weinig eisen aan de grondsoort. De boom is winterhard. Temperaturen van -25°C zijn geen probleem. Bladverbranding komt nagenoeg niet voor. *Fagus sylvatica* verschuurfag1 (Midnight Feather) is gevonden door Peter en Rianne Verschuuren. In Nederland worden de bomen gekweekt door A & E Maaijen VOF.

